

СИНТАКСИЧНІ СТРУКТУРИ МОДИФІКАЦІЇ В АНГЛІЙСЬКОМУ ЗАПОВІДАЛЬНОМУ ДИСКУРСІ

Стаття присвячена дослідженню синтаксичних структур модифікації в англійському заповідальному дискурсі. Структура модифікації складається з двох конститuentів $H + M$, де H – головний компонент, а M – модифікатор. Підпорядкування є типом зв'язку між компонентами, а головний компонент диктує форму модифікатору. Аналіз заповітів дав змогу зробити висновок, що в заповітах функцію модифікації найчастіше виконують прикметники $Mart + H$ (28%), рідше іменник модифікує прийменникова фраза $H + Prep + Mnoun$ (19%), складні багатокомпонентні моделі (18,7%), числівник $Mnum + H$ (14%), інший іменник $H + Vnoun$ (12,5%) та сполучення дієприкметник $said +$ іменник і дієприкметник $said +$ ім'я та прізвище (7,8%).

Ключові слова: англійський заповідальний дискурс, синтаксична структура, синтаксична структура модифікації, модифікатор, складна багатокомпонентна модель.

SYNTACTIC STRUCTURES OF MODIFICATION IN ENGLISH TESTAMENTARY DISCOURSE

The article deals with syntactic structures of modification in English testamentary discourse. The structure of the modification consists of two constituents $H + M$, where H is the main component, and M is a modifier. Subordination is a type of connection between components, and a main component defines the form of a modifier.

The aim of the article is to investigate syntactic structures of modification in English testamentary discourse. To achieve the goal one should complete the following tasks: 1) to analyse the notion of syntactic structures of modification and 2) to single out syntactic structures of modification in English Last Wills and Testaments. The subject of the paper is syntactic structures of modification in English testamentary discourse. Study materials are based on 400 English Last Wills and Testaments conducted between 1837 and 2015.

There is no single approach to the notion of syntactic structures. U. Francis first introduced this concept in 1958 and developed the theory of syntactic structures. He singled out four main types: structure of predication, structure of complementation, structure modification and structure of coordination.

A. Korsakov studied this problem among the domestic scientists. He used the term syntactic structure to analyze a simple sentence in Modern English. As any language unit syntactic structures refer through the mind of the speaker and listener to something in the objective world, including man. The scientist notes that a structure of modification consists of a head or a constituent modified and its modifier. Such constructions are also called headed or endocentric. They have the same function as one of their immediate constituents. M. Mirchenko, O. Obrazcova, O. Selivanova and O. Khromchenko greatly contributed to the study.

The analysis of Last Wills and Testaments made it possible to conclude that adjectives are used as modifiers the most $Mart + H$ (28%), then prepositional phrase $H + Prep + Mnoun$ (19%), complex multicomponent models (18.7%), the numerals $Mnum + H$ (14%), the other noun $H + Vnoun$ (12.5%) and a combination of participle $said +$ noun and participle $said +$ first and last name (7.8%).

Key words: English testamentary discourse, syntactic structure, structure of modification, modifier, complicated multicomponent models.

Постановка проблеми. У мовознавстві традиційно розмежують синтаксис речення та синтаксис висловлення. До першого зараховують структурно-семантичну інваріантну одиницю мовної системи, яка характеризується

змістовою, комунікативною й інтонаційною завершеністю, до другого – мовленнєвий інваріант речення, його реалізацію в конкретному мовленнєвому акті (Селіванова, 2006: 544). О. Селіванова зазначає, що в сучасному мовоз-

навстві виокремлюють синтаксис словосполучень, які установлюють синтаксичні властивості слів і правила їх сполучуваності з іншими словами (Селіванова, 2006: 544).

Аналіз досліджень. Синтаксична категорійність охоплює коло категорійних функцій, що проєктовані мовними формами та залежать від загальної системи мови з урахуванням загальної тенденції до значеннєвої взаємодії її одиниць, до формалізації семантики в слові, в сполученні слів (конструкції) і між одиницями-конструкціями (Мірченко, 2004: 77). М. Мірченко зазначає, що в сучасній лінгвістиці виділяють низку рівнів глибинної синтаксичної структури: 1) синтаксична поверхнева структура, що постає у вигляді дистрибутивної моделі і становить з'єднання словоформ за особливими внутрішніми законами такого з'єднання; 2) рівень другого порядку виявляє взаємні синтаксичні зв'язки, що їх реалізує певна відповідна модель на основі безпосередніх складників такої моделі; 3) третій рівень глибинної структури розкриває семантичні відношення між компонентами самої моделі та передбачає відношення компонентів цієї моделі до інших моделей, що виявляються в трансформаційно-породжуваних процесах; 4) максимально глибинний рівень, суто семантичний, що охоплює значеннєві, логічні, стосунки і транспонується в реченнєві моделі інших мов, виявляє себе в семантико-інформативному аспекті (Мірченко, 2004: 77–78).

Для розгляду елементів висловлення використовують поняття *синтаксична структура*. Не існує єдиного підходу для тлумачення синтаксичних структур. У. Френсіс уперше ввів це поняття в 1958 році та розробив теорію про синтаксичні структури, виділив чотири основні типи: предикативна структура, структура комплементації, структура модифікації та структура координації (Fransis, 1958: 292).

Серед вітчизняних науковців цією проблематикою займався А. Корсаков. Поняття «синтаксична структура» він застосував до аналізу простого речення сучасної англійської мови. Він уважав, що структура предикації є відповіддю конкретному елементарному процесу об'єктивної дійсності. Науковець зазначає, що межі присудка визначаються семантико-синтаксичними межами комплемента, і виділяє чотири типи комплемента у структурах комплементації: об'єктивний, суб'єктивний, дієслівний та адвербіальний (Корсаков, 2013: 19). О. Хромченко влучно зауважує, що А. Корсаков пере-

конливо побудував єднальну ланку між синтаксичною структурою й реченням, члени якого є компонентами синтаксичних структур предикації, комплементації та модифікації (Хромченко, 2016: 131). О. Образцова вважає, що А. Корсаков розробив оригінальну синтаксичну теорію, яка довела свою життєздатність протягом більше ніж двадцять років під час дослідження явищ не тільки англійської мови, а й низки інших мов. (Образцова, 2012: 33). Визначення відповідних конститuentів структур і відношень між такими конститuentами дає змогу однозначно виявляти обов'язковість або факультативність кожного з елементів висловлення для структурної та семантичної цілісності речення (Образцова, 2012: 34).

Мета статті – дослідити синтаксичні структури модифікації англійського заповідального дискурсу. Для досягнення мети варто вирішити такі завдання: 1) розглянути теоретичні засади вчення про синтаксичні структури модифікації; 2) виокремити синтаксичні структури модифікації в англійському заповідальному дискурсі. Предметом дослідження є синтаксичні структури модифікації англійського заповідального дискурсу. Корпус дослідження становлять 400 англійських заповітів, укладених між 1837 та 2010 роками.

Виклад основного матеріалу. Структура модифікації складається з двох конститuentів Н + М, де Н – головний компонент, а М – модифікатор. Підпорядкування є типом зв'язку між компонентами, а головний компонент диктує форму модифікатору (Образцова, 2012: 35). Аналіз корпусу англійських заповітів (400) допоміг виявити, що структурою модифікації є сполучення *дієприкметник said + іменник* і *дієприкметник said + ім'я та прізвище* (*said wife, said son, said workshop, said daughter, the said Thomas Davenport*). Часто така структура супроводжується артиклем *the* або присвійним займенником. Наприклад:

*I direct and declare that the **said Richard Longueville Barker** shall stand possessed of **the said trust money** hereinbefore bequeathed and the stock funds share and securities representing the same upon trust to pay the interest or annual income... (Emma Maria Buckeley Owen, 1870).*

*... the first payment of the **said annuity** or yearly rent charge to be made at the expiration of six calender months next after my decease and **said proportional sum** to be payable immediately after the decease or marriage of my **said wife**. And I hereby declare that in case the **said annuity** or yearly rent charge of forty pounds or the aforesaid proportional part thereof should at any time or*

times be in arrear and unpaid in the whole or in part... (Hugh Barber, 1857).

У заповітах функцію модифікації виконують прикметники *Mart + N*: *testamentary expenses, real estate, real leasehold, personal estate, late brother, future investments, sole executrix, equal shares, public company, public sale, private contract, annual income, equal half, following sum*. Наприклад:

*They my said trustees or the survivor of them do and shall at their direction sell and dispose of my **real leasehold and personal estate** and either by **public sale or private contract** and convert the same into money and that they invest such money upon such securities... (James, Barrer, 1864).*

Іменник модифікує прийменникова фраза (*H + Prep + Mnoun*): *the remaining part of my property, executrix of this my will, the wife of the said Richard Longueville Barker*. Наприклад:

*... and be paid unto her within six months after her marriage and that the **residue of my property** aforesaid together with any sum or **sums of money** whatever and wheresoever be divided into **equal shares for my two sons** John Blackshaw and Charles Blackshaw their heirs or assigns (Charles Blackshaw, 1848).*

Іменник може модифікувати інший іменник: *trust money, stock funds, funeral expenses, funeral testamentary, administration expences*. Наприклад:

*In the first place I order all my **funeral** and testamentary **charges** and just debts to be paid (Charles Blackshaw, 1848).*

*After payment of my just **debts and funeral expenses** I give to my mother Ann Hope absolutely to her sole and separate use her receipt alone being sufficient discharge the whole of my estate and effects and everything that I can by law give or dispose of (Benjamin Hope, 1916).*

*Subject to the payment of discharge of my **funeral** testamentary and **administration expenses** and **debts** and other liabilities (Princess Diana, 1993).*

Числівники в заповітах модифікують іменники (*one child, ten pounds, four hundred pounds, four children*). Наприклад:

*I also pay unto each of my children Samuel Beckett the said Thomas Beckett and James Beckett John Beckett and Ellen Beckett a legacy or sum of **fifty pounds** (James Beckett, 1844).*

*... which was devised to me by the Will of my late Sister Esther Peacock widow deceased bearing date the **nineteenth day** of January one thousand eight hundred and forty-nine (George Wild, 1847).*

*I give and bequeath all my said personal estate and effects unto equally between my **three children** (Robert Hayes, 1852).*

Структури модифікації можуть вводитись за допомогою складних багатокomпонентних моделей. Наприклад:

*... the payment of the said annuity or yearly **rent charge in the same manner in all respects** (Hugh Barber, 1857).*

*If my worthy Landlord shall permit her to hold and enjoy the tenant right of the farm I have long occupied and enjoyed under him so long as she continues my Widow to have the free use and enjoyment of all my household goods and furniture horses cows implements in husbandry dairy and premises I now occupy and enjoy and that my said wife and son Samuel if he shall remain at home single and unmarried shall undertake the conduct and management of the said **farm and business under the direction and inspection of my Executor from time to time** (Charles Birchall, 1839).*

У підсумку робимо висновок, що найчастіше в англійських заповітах модифікуються іменники, які позначають об'єкт заповідання. Дієприслівник *said*, як правило, модифікує спадкоємців і виконавців заповіту, рідше об'єкти дарування.

Висновки. Аналіз заповітів дав змогу зробити висновок, що в заповітах функцію модифікації найчастіше виконують прикметники *Mart + N* (28%), рідше іменник модифікує прийменникова фраза *H + Prep + Mnoun* (19%), складні багатокomпонентні моделі (18,7%), числівник *Mnum + N* (14%), інший іменник *H + Vnoun* (12,5%) та сполучення дієприкметник *said + іменник* і дієприкметник *said + ім'я та прізвище* (7,8%).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Корсаков А. К., Корсаков А. А. Теоретические основы современной английской грамматики. Ч. 1: Синтаксис. Киев: Высшая школа, Одесса: ВМВ, 2013. 344 с.
2. Мірченко М. В. Структура синтаксичних категорій. 2-ге вид., переробл. Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2004. 393 с.
3. Образцова О. М. Лінійна організація висловлення в англійській, російській та українській мовах: монографія. Харків: БУРУН КНИГА, 2012. 384 с.
4. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2006. 716 с.

5. Хромченко О. Дискриптивно-когнітивні особливості структури модифікації. Південний архів: збірник наукових праць. Випуск LXIX. Херсон: Видавництво ХДУ, 2016. С. 131–136.
6. Fransis W. Nelson. The structure of American English. New York: The Ronald Press Company, 1958. 614 p.

REFERENCES

1. Korsakov A. K. Teorytycheskye osnovy sovremennoi anhlyiskoi hramatyky [Theoretical basis of Modern English Grammar]. Part 1: Syntax. Kyev: Vysshaia shkola, 2013. 344 p. [in English]
2. Mirchenko M. V. Struktura syntaksychnykh katehorii [Structure of syntactic categories]. Lutsk: Vezha, 2004. 393 p. [in Ukrainian]
3. Obraztsova O. M. Liniina orhanizatsiia vyslovlennia v anhliiskii, rosiiskii ta ukrainskii movakh: monohrafiia [Linear organization of the expression in English, Russian and Ukrainian languages: monograph]. Kharkiv: Burun knyha, 2012. 384 p. [in Ukrainian]
4. Selivanova O. Suchasna linhvistyka: terminolohichna entsyklopediia [Modern linguistics: encyclopedia of terminology]. Poltava: Dovkillia-K, 2006. 716 p. [in Ukrainian]
5. Khromchenko O. Dyskryptyvno-kohnityvni osoblyvosti struktury modyfikatsii [Discriptive and cognitive features of the structure of modification]. Southern archive. Collection of scientific works. Kherson: Vydavnytstvo KhDU, 2016. pp. 131–136 [in Ukrainian]
6. Fransis W. Nelson. The structure of American English. New York: The Ronald Press Company, 1958. 614 p. [in English]